



Datuen gobernua aro digitalean

Erronkak eta aukerak



Maisu-datuen kudeaketa. Funtsezko etapak





Kalitate txarreko datuek erabaki
txarrak badakartzate...

Kalitate txarreko maisu-datuek
hondamendia dakarte.



Erakunde bati gehien axola zaizkion kontuei buruzko
erabakiak hartzeko **maisu-datuen** oinarri fidagarria behar da

Zergatik dira **hain garrantzitsuak**?

Maisu-datuek gure erakundeen **xede nagusiak** deskribatzen dituzte, hala nola **bezeroak, herritarrak, produktuak edo zerbitzuak**.

Erabaki egokiak hartzeko dugun ahalmena oinarrizko entitate horien **ikuspegi bakar eta fidagarria** izateak baldintzatzen du.

Nola emango diegu zerbitzu hobea bezero eta herritarrei, haien gaineko ikuspegi bakar eta fidagarririk ez badugu?



Zer dira **maisu-datuak**?

Erakundeko sistema eta sail guztietako **datu komun** erlatiboki estatikoak dira, eta erakundeko balio-kateko eragiketa eta jarduera komertzialen ardatz izango dira.

Ezaugarriak

- Koherenteak eta uniformeak dira.
- Identifikatzaileak eta atributuak dauzkate.
- Gutxitan aldatzen dira, edo inoiz ez.
- Zabalki partekatzen dira.

DAMA

Negozio-entitateei buruzko datuak dira, eta negozio-eta analisi-transakzioetarako testuingurua eskaintzen dute, jarduerarekin lotutako kontzeptu komun eta abstraktu gisa.

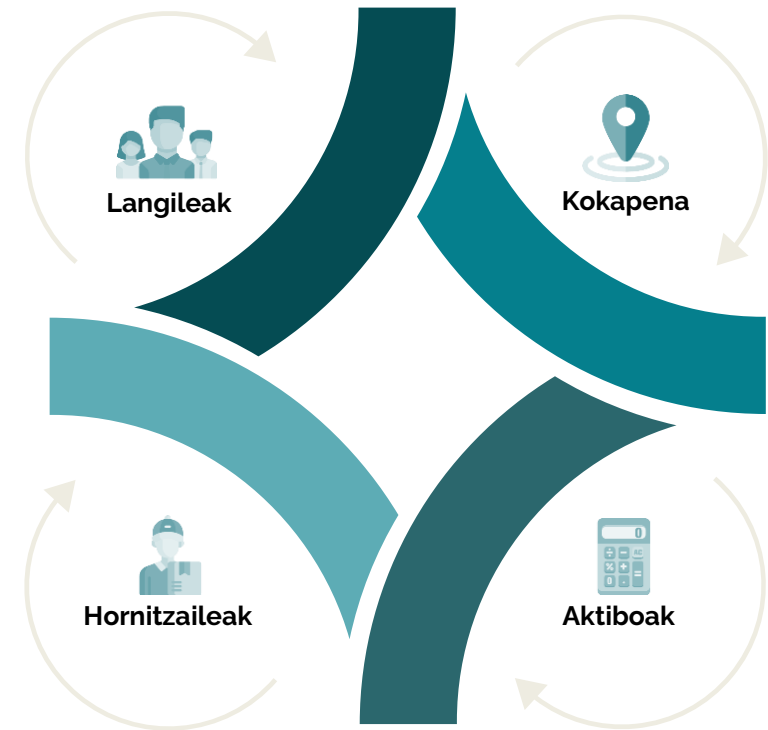
Gartner

Erakundeko **entitate nagusiak** modu eksklusiboan deskribatzen dituzten identifikatzaile eta atributuen multzo **koherente eta uniformeak** dira, eta erakundeko **prozesu askotan** erabiltzen dira.

Erakunde bateko datu gehienak
EZ dira ez maisu-datuak, ez erreferentziazko datuak.

Zer dira **maisu-datuak**?

Datuak erabiltzen dituztenek erakunde osoan nolabaiteko koherentzia dagoela suposatzen dute, baina, halako batean... **datuak ez datoz bat.**



Maisu-datuen adibideak

- **Herritarrak:** izena, helbidea, jaiotze-data eta identifikazio-zenbakia.
- **Langileak:** izena, kargua, saila eta antzintasuna.
- **Hornitzaileak:** izena, harremanetarako datuak eta eskainitako zerbitzu-mota.
- **Sailak:** administrazioaren antolakuntzazko egitura, sail bakoitzari eta haren funtzioei buruzko informazioarekin.
- **Finantza-baliabideak:** aurrekontuak, gastuak eta finantzaketa-iturriak.
- **Legedia:** administrazio publikoari eragiten dioten legeak eta araudiak.
- **Prozedurak, izapideak eta zerbitzuak:** herritarrei eskainitako zerbitzuak, deskribapenak eta baldintzak barne.
- **Datu geografikoak:** instalazioen, zerbitzuen eta eragin-eremuen kokapena.

Beste datu-mota batzuen adibideak

- | | |
|--|----------------------|
| • Transakzioak | • Prezioa |
| • Sare sozialak (partekatuak, atsegin dut) | • Inbentarioa |
| • Produktuei buruzko iruzkinak | • Entregatzeko epea |
| • Jokabidea | • Eskuerak/Salmentak |
| • Interakzioak | • Errentagarritasuna |
| • Segmentazioa | • Itzulketak |

Zer dira **erreferentziazko datuak**?

DAMA

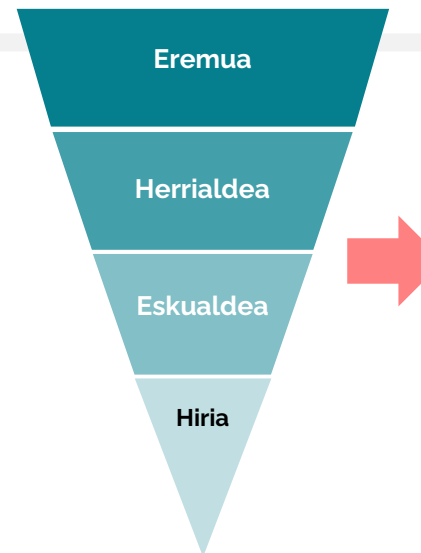
Beste datu batzuk karakterizatzeko edo sailkatzeko erabiltzen diren datuak dira, edo datuak erakundetik kanpoko informazioarekin erlazionatzeko erabiltzen direnak (Chisholm, 2001).

Erreferentziazko datu oinarritzkoenak **kodeak eta deskribapenak** dira, baina batzuk konplexuagoak izan daitezke, eta elkarrekikotasunak eta hierarkiak izan ditzakete.

Adibideak: kale-izendegia, EJSN, herrialdeen zerrenda...

Ezaugarriak

- Koherenteak eta uniformeak dira.
- Ez dira aldaezinak, baina oso gutxitan aldatzen dira.
- Kodea + deskribapena
- Zabalki partekatzen dira.



Eremua	Herrialdea	Eskualdea	Hiria
EMEA	Espainia	Asturias	Oviedo
EMEA	Espainia	Asturias	Gijón
EMEA	Espainia	Aragon	Zaragoza
EMEA	Espainia	Aragon	Huesca
EMEA	Alemania	Babiera	Munich
EMEA	Hegoafrika	Lurmutur Mendebaldea	Lurmutur Hiria

Ezaguna zaizu?

CRM



Nombre	DNI	Dirección	Email
Frodo Bolsón	49886351D	La Comarca, Bolsón Cerrado	frodo.2968@mail.com

Call Center



Nombre	DNI	Dirección	Email
Frodho Bolson	-	La Comarca	fbolsón@mail.com

Página Web



Nombre	DNI	Dirección	Email
Frodo B	49886351D	La Comarca, Bolsón Cerrado	fbolsón@mail.com



Nombre
Frodo Bolsón

DNI
49886351D

Dirección
La Comarca, Bolsón Cerrado

Email
fbolsón@mail.com

Maisu-datua identifikatzea

Name	SYS ID	EID	DOB	Gender	Address 1	Post Code	Home Phone	Mobile Phone
Sarah Smith	27:354		3/15/1975		33 Portland Road	M4C 1B5	555.969.5824	555.789.1234
Dr. Sara J. Smith	789ABC		15.03.75	M		M5C 1B5		555.789.2134
Dr. S. J. Smith	4:R431		27468			M4C 1B3	(555)969-5824	(555)789-1234
Jenny Smith	889933		03.15.2016	Female	456 Adelaide Street	V5K 1H7	555.999.9999	
Dr. Sara Jennifer Smith		987654	27468	F	33 Portland Road	M4C 1B5	555.969.5824	555.789.1234

Maisu-datuen (eta erreferentziazko datuen) kudeaketa. **MDM.**

Diziplina honetan **elkarrekin lan egiten dute negozio-arloak eta IT arloak**, enpresako maisu-datu eta erreferentziazko datu ofizial eta partekatuen aktiboen uniformetasuna, zehaztasuna, administrazioa, koherentzia semantikoa eta erantzukizuna bermatzeko.

MDM programa bat hasi aurretik → Definitu egin behar dira.

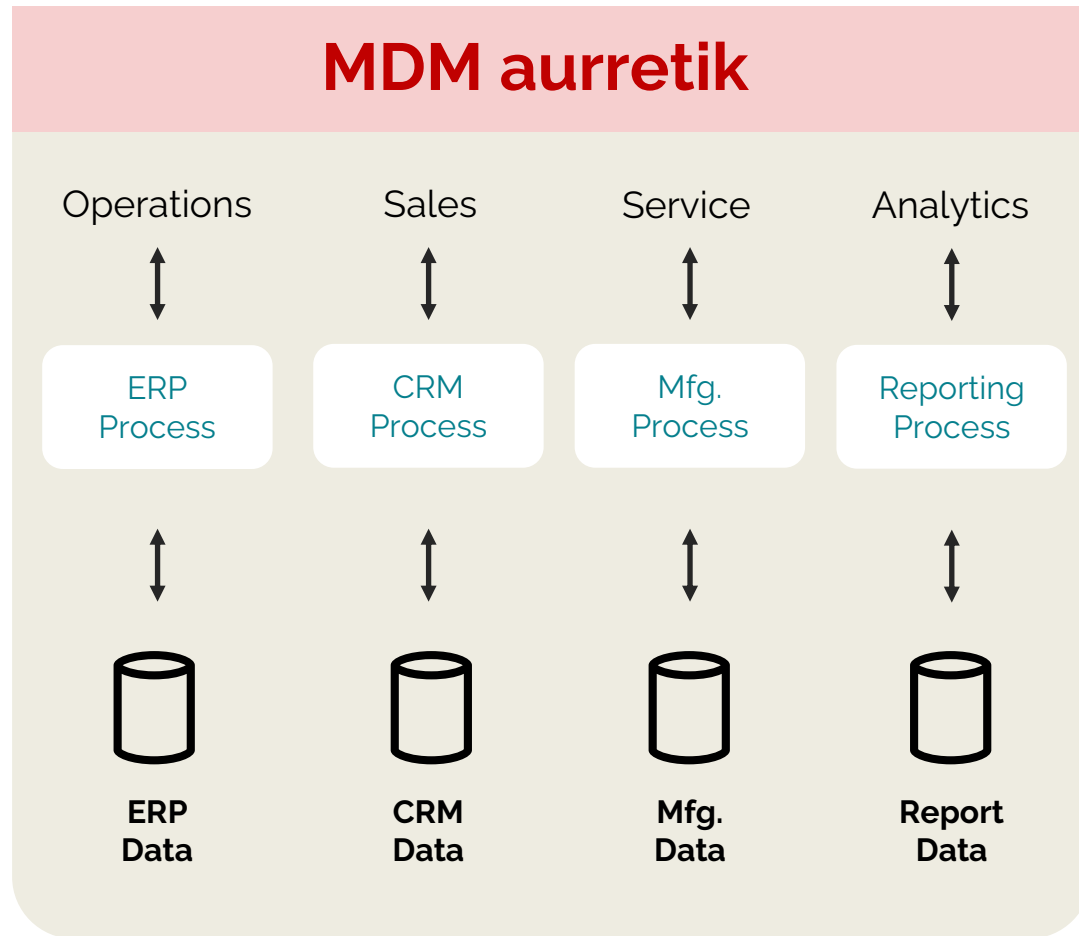
Ez da lan erraza → Ikuspegi desberdinak daude testuinguruaren edo negozioaren arabera.

Kontuan hartu beharreko irizpideak:

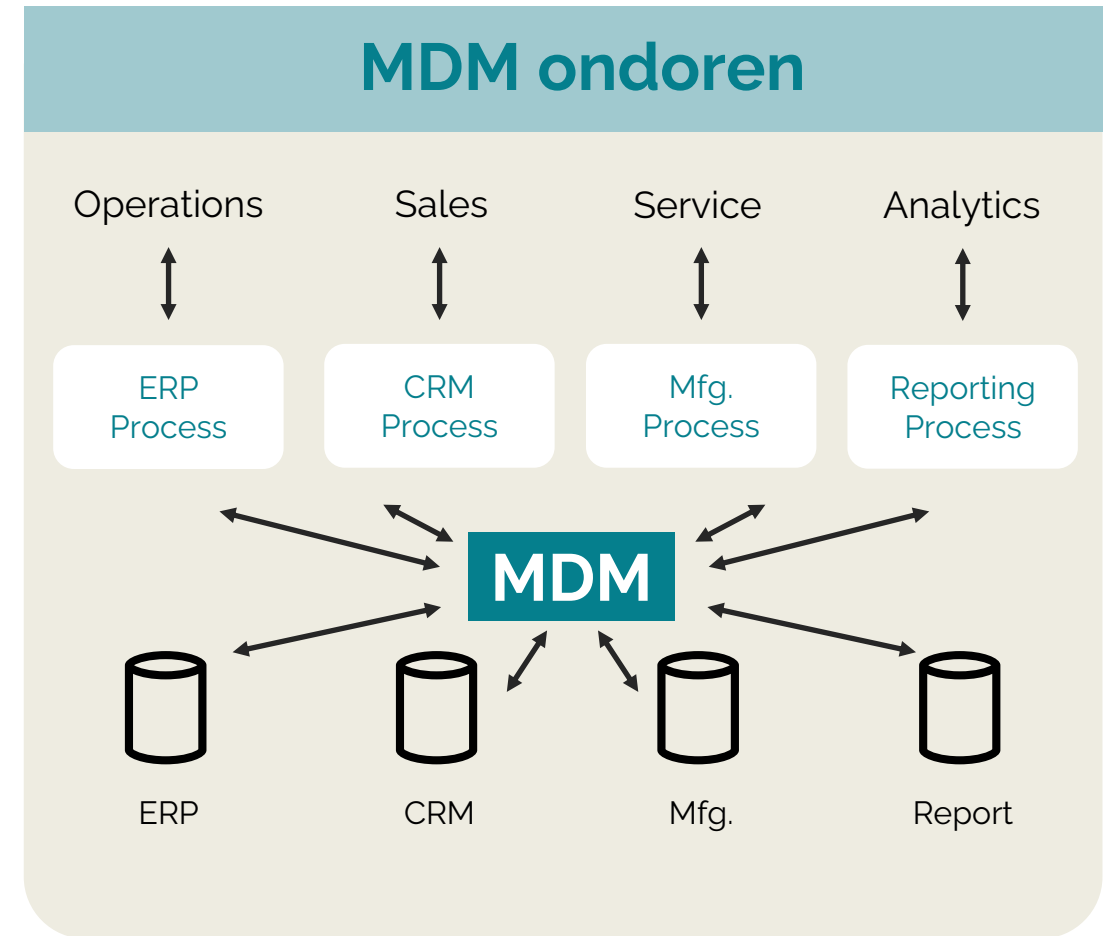
- ✓ Erakunde osoan edo ia osoan sarrien erabiltzen direnak
- ✓ Gutxien aldatzen direnak
- ✓ Ez dituzte barne hartzen transakzioen edo aplikazioen datuak.



Baina... zeri buruz ari gara?



VS



MDM. **Funtsezko etapak.**

1

Irismena

2

Metrikak

3

Gobernua

4

Antolakuntza eta rolak

5

Prozesuak

6

Teknologia

MDM. **Nondik hasi?**

Zehaztu MDM ekimenaren irismena.

Tip: handira jo, baina pixkanaka hasi eta balioa handituz joan.

Gakoak

1. Adostu erakundearen **helburuak** eta lehentasunak.
2. **Lotu** beti MDMko jarduera guztiak enpresa-helburuekin.
3. Eskatu alde interesdunen arteko **lankidetza** etengabea.

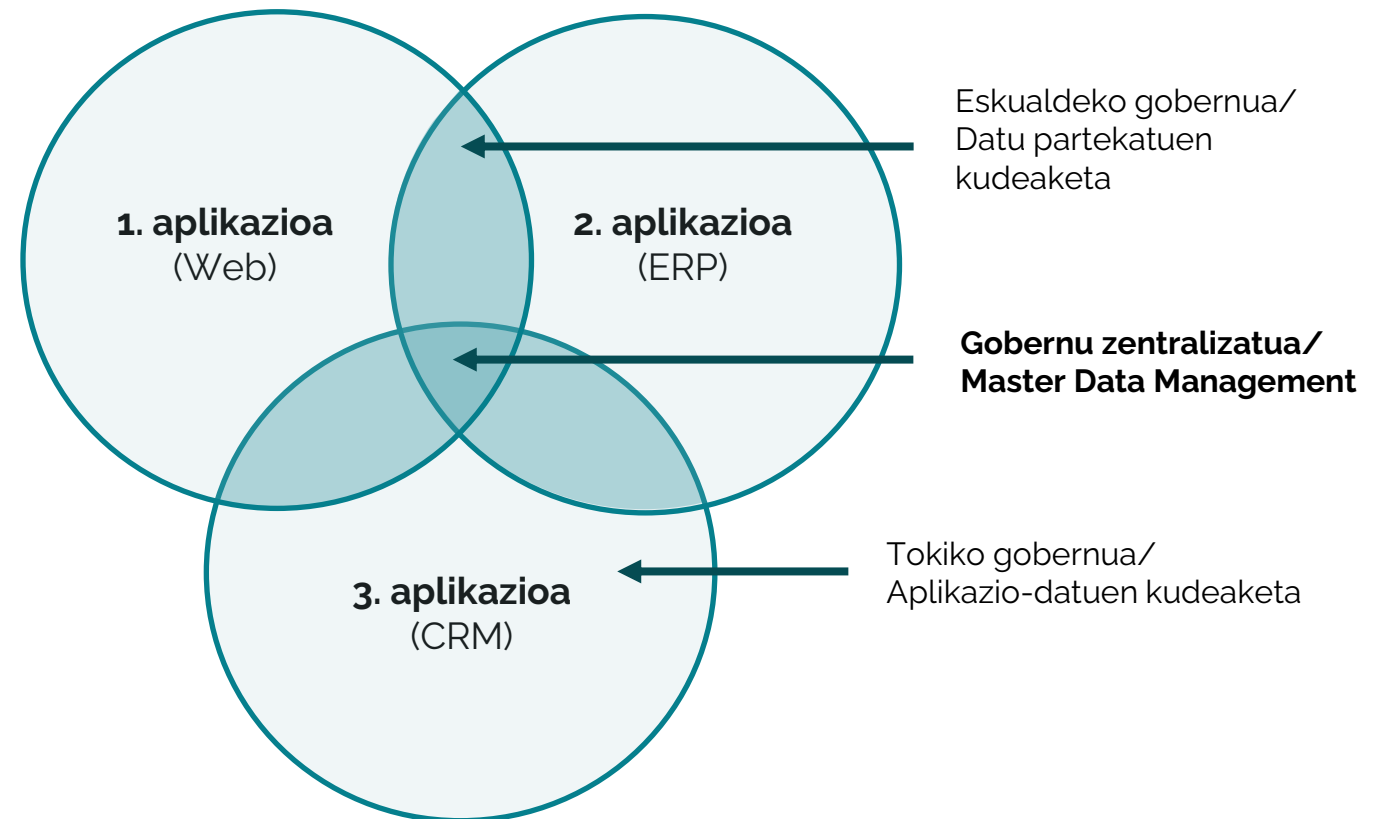
Jarri arreta enpresan inpaktu handiena izango duten proiektu edo erabilera-kasuetan.



MDM. Nola identifikatu?

Zehaztu funtzioak eta erantzukizunak, datuen sorrera, erabilera eta kontrola bermatzeko.

- **Datu guztiak ez dira berdinak** → Orokorrean, maisu-datuek kontrol-maila zorrotz eta koordinatuen behar dute.
- **Zehaztu politikak** maisu-datuen kalitatea bermatzeko.
- Maisu-datuak gobernatzea **datuak gobernatzeko** programa askoren hasiera izaten da.



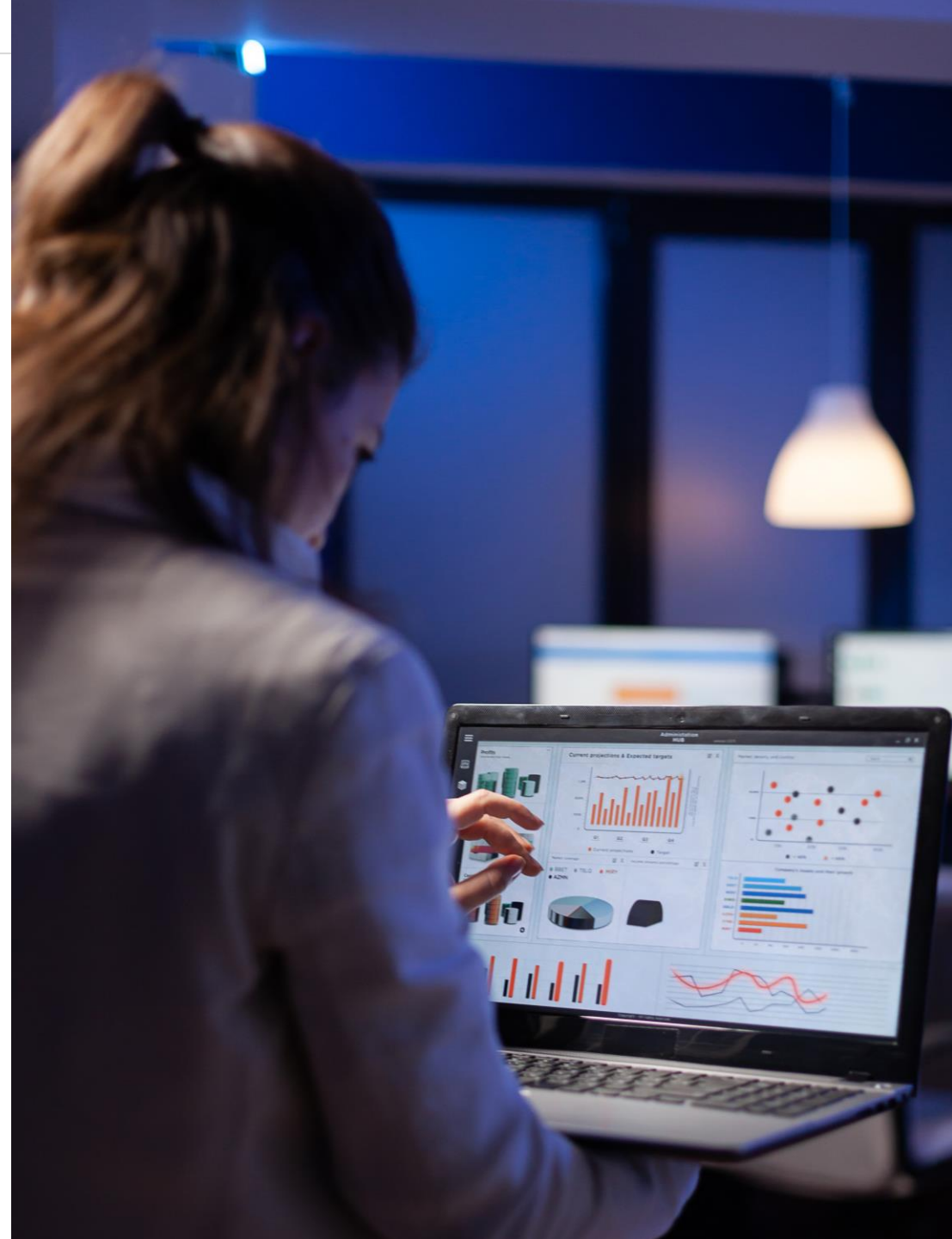
Source: [Design an Effective Information Governance Strategy](#) (G00338329)

MDM. **Metrikak**

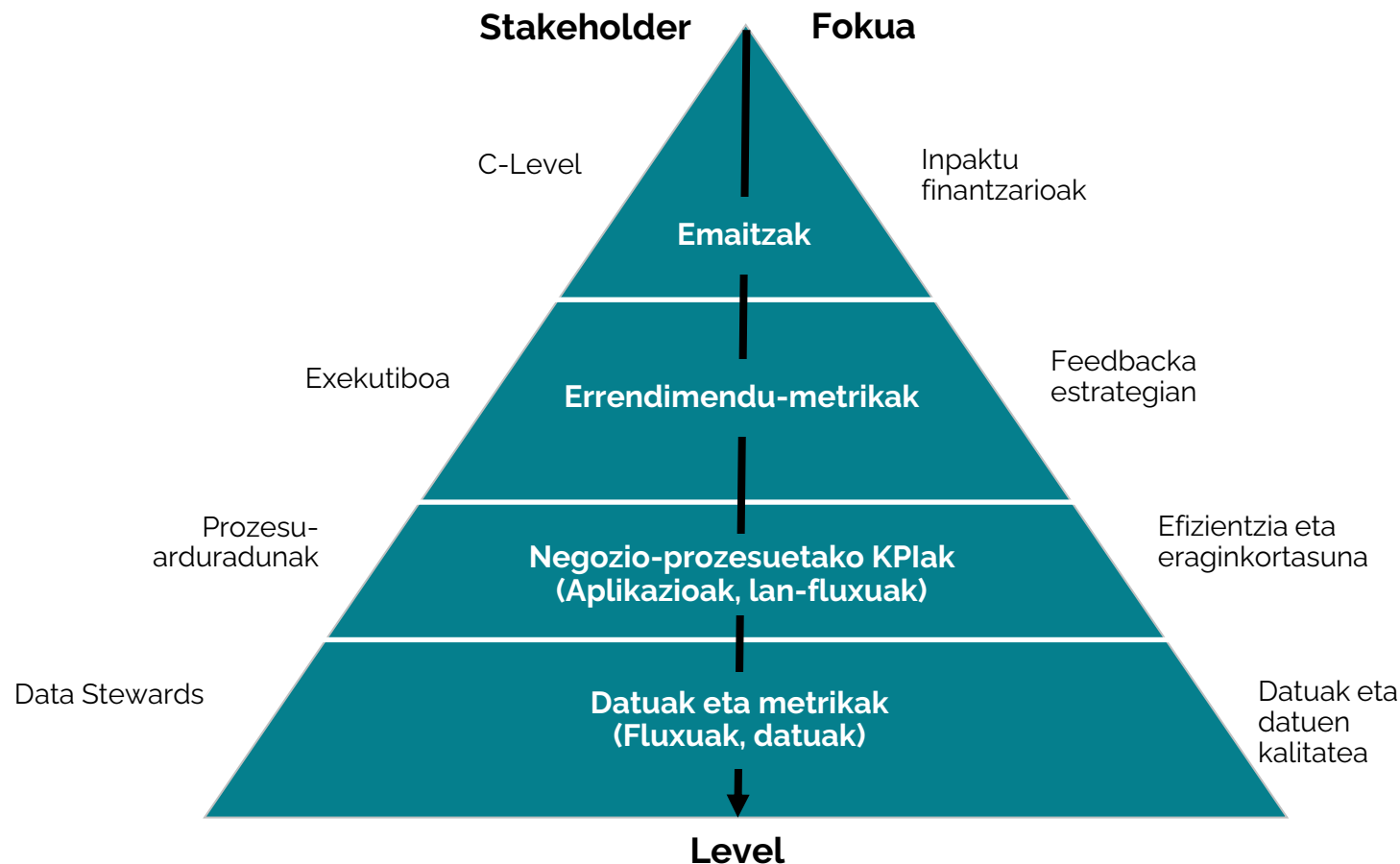
- Metrikak MDM enpresako balio-sorrerarekin lotzeko **gakoa dira**.
- **Interes-taldeen inplikazioa** errazten dute:
- Ikertu zer **helburu** dituzten eta nola eragin dezakeen positiboki MDMk helburu horietan.
- Definitu datuen kalitatearen hobekuntzekin lotuta egon beharrean zuzenean helburuekin lotuta dauden MDMko **metrika espezifikoak**.

Urrezko araua

Lotu zuzenean MDM jarduera enpresako emaitzekin eta lehentasunekin.



MDM. Metrikak



Source: [7 Steps to Build a Successful Business Case for MDM Programs](#) (G00719768); [Tool: How to Connect Data and Analytics to Business Value](#) (G00731241)

Enpresa: urtearen amaierarako diru-sarrerak % 5 handitzea, bezeroentzako arretaren bidez eta bezero potentzialen erreferentziak baliatuz.

Horniduren kudeaketa: bezeroari erantzuteko gaitasuna*: egungo % 93tik % 98ra hobetzea hirugarren hiruilekoaren amaierarako.

Eskaeren betetze-tasa =

$$\frac{\text{Egokiro osatutako eskaeren kopuru osoa}}{\text{Eskaeren kopuru osoa}}$$

Maisu-datuak: bezeroa, produktuak/zerbitzuak

Application Data: bezeroa, produktuak/zerbitzuak, eskaera-kopurua...

Transakzio-datuak: data, bidalitako kopuru erreala, produktuak/zerbitzuak, biltegia

MDM. Indar-ideia eta funtsezko faktoreak

MDM ez da “proiektu” puntual bat, **etengabeko ekimen** bat baizik, eta enpresa eta teknologia elkarlanean eta lerrokatuta aritzea ezinbestekoa da hasiera-hasieratik.

- Ez hasi teknologiatik.
- Zehaztu MDM programak oinarritzat izango dituen enpresa-helburuak.
- Inplikatu alde interesdunak hasieratik.
- Jo handira, eta hasi pixkanaka.
- Neurtu aurrerabidea, eta ezarri quickwinak.
- Eskatu laguntza hornitzaile eskarmentudunei.
- Lerrokatu MDM programa enpresa-helburu argi batekin.



Maisu-datuak

Ikuspegia



Zer diote dekretuek MAISU-DATUEI buruz?



Bakartasuna

- Maisu-datuak Datuen Foru Hiztegian eta Negozio Glosarioan deskribatuko dira.
- Sailek ziurtatu behar dute beren aplikazioek dokumentatutako maisu-datuak eta erreferentziazko datuak erabiltzen dituztela.

Datuen gobernu-eredua

Zer diote dekretuek MAISU-DATUEI buruz?

Maila estrategikoa



CDO

- Maisu-datuak eta erreferentziazko datuak kudeatzeko politika indartu eta sustatzea.



Datuen gobernuaren arduraduna

- Maisu-datuak eta erreferentziazko datuak kudeatzeko politika zehaztea (Esparru Korporatiboa).
- Maisu-datuen eta erreferentziazko datuen politika egokiro bete eta gauzatzen dela zaintzea.

Maila operatiboa



Datuaren Bulegoa

- Datuen hiztegia, katalogoa eta zerbitzuak eta negozio-glosarioa sortzea eta eguneratuta mantentzea.
- Laguntza eta aholkularitza teknikoa ematea. Informazio-zuloak ezabatzea.



Datuen administratzaileak

- Datuen hiztegia, katalogoa eta zerbitzuak eta negozio-glosarioa eguneratzen laguntzea.
- Maisu-datuak eta erreferentziazko datuak definitzen eta kudeatzen laguntzea.



Informazioaren teknologietako laguntza (Lantik)

- Esparru Korporatiboarekin lerrokatutako informazio-sistemen arkitektura ezarri eta mantentzea.

DataBarre



YEAH. THREE VERSIONS OF IT. YOU CAN PICK WHICHEVER YOU PREFER.

